
Agendapunt 5.3

Titel: Stand van zaken Leader

Bijlage: -

Bespreekwijze: Ter kennisneming

Achtergrondinformatie

Leader is een procesaanpak, die de EU heeft ontwikkeld. Belangrijk kenmerk is, dat Leader beoogt de sociaal economische ontwikkeling van het platteland via een bottom-up aanpak tot stand te brengen. Dit gebeurt door samenwerking tussen overheden, bedrijven en burgers. De verschillende partijen werken samen in een zogenaamde Lokale Actie Groep (LAG), waarvoor ook wel de benaming Plaatselijke Groep (PG) wordt gehanteerd. Sinds 2007 maakt Leader onderdeel uit van het POP. Nederland zet ongeveer 6% van het POP3-budget in op Leader. Het gaat hierbij gedurende de looptijd van POP3 om een bedrag van € 40 mln. aan EU middelen, aangevuld met € 40 mln. aan nationale overheidsmiddelen.

Procedure goedkeuring LAG's POP3

Na de goedkeuring van POP3 door de EU in februari 2015, hebben de 12 provincies simultaan in het voorjaar van 2015 een openstelling gepubliceerd met een oproep tot het indienen van Lokale Ontwikkelings Strategieën (LOS) door een LAG. Tegelijkertijd is een Landelijk Selectiecomité (LSC) benoemd met als opdracht de provincies te adviseren met betrekking tot de kwaliteit van de ingediende plannen.

Er zijn in Nederland 20 gebieden die een LOS hebben ingediend. Bij de eerste beoordelingsronde constateerde het LSC veel tekortkomingen. De LAG's hebben naar aanleiding van de aanbevelingen verbeteringen in hun LOS aangebracht. Uiteindelijk heeft het LSC aan de 12 provincies in alle gevallen een positief advies uitgebracht over de kwaliteit van de verschillende LOS'en. Omdat het aantal ingediende aanvragen paste binnen het beschikbare budget, was er geen nadere selectie nodig. Dit traject is in oktober 2015 afgerond. Het LSC heeft een evaluatie opgesteld over de eigen werkzaamheden en bevindingen. Deze zal in 2016 aan de provincies worden aangeboden, gelijktijdig met de formele opheffing van het LSC.

De provincies kunnen, gelet op de positieve adviezen van het LSC, de door de LAG's ingediende aanvragen goedkeuren en daarbij opdracht geven aan de Lokale Aktiegroepen om de strategie tot uitvoering te brengen. Vervolgens moeten de provincies nog 2 andere zaken regelen waarna de Leadergroepen daadwerkelijk aan de slag kunnen. Het gaat hierbij om de volgende acties:

1. Een subsidieregeling vaststellen voor de door een LAG te maken kosten voor o.a. het secretariaat.
2. Een of meerdere Subsidieregelingen vaststellen die het mogelijk maken om subsidie te verlenen voor LEADER-projecten.

Leader startbijeenkomst

Op 25 november heeft het Netwerkteam Platteland de landelijke LEADER-startbijeenkomst in Baarn georganiseerd. Deze bijeenkomst markeert niet alleen de start van de LAG's. Het is ook de eerste kennismaking van de LAG's onderling en van de LAG's met het vernieuwde Netwerk Platteland. Het Netwerk Platteland heeft een ondersteunende rol voor de LAG's gedurende de gehele programmaperiode. Voor 2016 heeft het Netwerk Platteland de volgende aandachtspunten geformuleerd voor informatie uitwisseling met betrekking tot Leader-uitvoering:

1. EU-conformiteit.
Een recente audit van Leaderprojecten in POP2 heeft nieuwe inzichten opgeleverd die moeten doorwerken in het nieuwe programma. De complexiteit van de regelgeving is zodanig dat dit punt voortdurend om aandacht zal blijven vragen.
2. Monitoring en evaluatie.
Er is binnen de EU, en ook op andere overheidsniveaus een duidelijk tendens dat de effectiviteit van het beleid beter in beeld moet komen.
3. Communicatie naar de burger.
Het Landelijk Selectie Comité heeft aangegeven dat het wenselijk is dat het bottum-up gehalte van de projecten die in het kader van de LOS'en ingediend gaan worden versterking behoeft. Communicatie werd daarbij genoemd als een belangrijk speerpunt.
4. Internationale samenwerking.
De EU hecht aan meer internationale samenwerking en wil dit ook binnen Leader actief stimuleren. De nationale plattelandsnetwerken hebben daarbij een faciliterende rol.

Tevens zal het Netwerk Platteland actief inspelen op de behoeften van betrokken Leader-groepen en andere betrokkenen (adviseurs, POP-coördinatoren, RVO.nl, e.d.), zoals die bijvoorbeeld bij de startbijeenkomst kenbaar zijn gemaakt.
